३५

प्रभूवसुराङ्गिरसः।पवमानः सोमः। गायत्री।

आ नः पवस्व धारया पवमान रयिं पृथुम्। यया ज्योतिर्विदासि नः॥ ९.०३५.०१

पवमान- पूयमान रस। यया- यया संपदा। नः- अस्मभ्यम्। ज्योतिः- ज्ञानम्। विदासि- लम्भयसि। पृथुम्- तां पृथुलाम्। रयिम्- दानयोग्यसंपदम्। धारया- विच्छित्तिरहितप्रवाहेण। नः- अस्मदर्थम्। आ- समन्तात्। पवस्व- क्षर ॥१॥

इन्दो समुद्रमीङ्खय पवस्व विश्वमेजय। रायो धर्ता न ओजसा॥ ९.०३५.०२

इन्दो- हृदयक्लेदक। समुद्रम्- हृत्समुद्रम्। श्रुतौ समुद्रो हृदयप्रतीकः। ईङ्खय- गच्छ। पवस्व- क्षर। विश्वम्- सर्वम्। एजय- चालय। रसेनैव सर्वो जीवश्चाल्यते। नः- अस्माकम्। रायः- संपदः। ओजसा- तेजसा। धर्ता- धारकोसि ॥२॥

त्वया वीरेण वीरवोऽभि ष्याम पृतन्यतः। क्षरा णो अभि वार्यम्॥ ९.०३५.०३

वीरवः- वीर्यवन्। वीरेण- पराक्रमयुक्तेन। त्वया- भवता। पृतन्यतः- वृत्राणि। अभि स्याम- अभिभवेम। नः- अस्माकम्। अभि- अभितः। वार्यं- श्रेष्ठम्। क्षर- पवस्व ॥३॥

प्र वाजमिन्दुरिष्यति सिषासन्वाजसा ऋषिः। व्रता विदान आयुधा॥ ९.०३५.०४

इन्दुः- क्लेदनशीलो रसः। वाजसाः- अन्नसंभक्ता सन्। ऋषिः- सूक्ष्मदर्शी सन्। वाजम्- अन्नम्। सिषासन्- संभक्तुमिच्छन्। व्रता आयुधा- धर्माख्यायुधानि। विदानः- जानन्। प्र इष्यति- प्रेरयति ॥४॥

तं गीर्भिर्वाचमीङ्खयं पुनानं वासयामसि। सोमं जनस्य गोपतिम्॥ ९.०३५.०५

वाचमीङ्खयम्- मन्त्रप्रेरकम्। पुनानम्- पवमानम्। जनस्य गोपतिम्- जनानां ज्ञानपालकम्। सोमम्- रसम्। तम्। गीर्भिः- मन्त्रैः। वासयामसि- आच्छादयामः ॥५॥

विश्वो यस्य व्रते जनो दाधार धर्मणस्पतेः। पुनानस्य प्रभूवसोः॥ ९.०३५.०६

धर्मणस्पतेः- धर्मपालकस्य। पुनानस्य- पवमानस्य। प्रभूवसोः- वासुदेवस्य। यस्य- अस्य सोमस्य। व्रते- नियतौ। विश्वो जनः- सर्वे उपासकाः। दाधार- स्वात्मानं धृतवन्तः ॥६॥